

Majvečki slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leta \$1.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
15,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 276. — ŠTEV. 276.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 24, 1919. — PONDELJEK, 24. NOVEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

12,000 JUGOSLOVANSKIH VOJAKOV BRANI SPLIT

AMERIŠKI ADMIRAL ANDREWS JE DOBIL POREČILO, DA BODO JUGOSLOVANI TAKOJ NAPADLI, KAKORHITRO SE BO D'ANNUNZIO PRIBLJAL MESTU. — PONORELI PESNIK JE BIL V ZADRU NAVDUŠENO SPREJET.

Benetke, Italija, 22. novembra. — (Zakasnelo poročilo.) — V Splitu ob dalmatinski obali se nahaja jugoslovanska divizija, ki šteje dvanaest tisoč mož. Tvorijo jo sami izbrani vojaki.

Divizija je pripravljena pognati D'Annunzija, če bi se približal temu mestu.

Tozadnje poročilo je dobil ameriški admiral Andrews, povelnik ameriških čet ob Jadranskem morju, ki se nahaja na oboroženi križarki "Pittsburgh".

Ameriški povelnik je v brezženi zvezi z vso dalmatinsko obalo. Na vsako svojo brzojavko lahko dobi iz kateregakoli kraja tekom petih minut odgovor.

Iza D'Annunzijeve ekspedicije v Zader se ni na dalmatinski obali pripeljal ničesar posebnega.

Rim, Italija, 22. novembra. — (Poročilo Ass. Press.) — Po pretekli enega tedna je slednjic vseeno dovoljeno objaviti podrobnosti o D'Annunzijevem prihodu v Zader.

Ko so ljudje zagledali D'Annunzija, — pravi nek njegov spremjevalec, sem misil, da bodo ponoreli. Ženske so kričale in jokale veselja. Ničesar drugega se ni slišalo kot kričanje ničesar drugačno in bilo videti kot mahanje rok. Pesnik je bil čisto izpremenjen. Njegovi spremjevalci so ga moraliti ščititi pred množico.

Po dolig naporih je dosegel njegov avtomobil do vladne palače, kjer ga pričakoval admiral Millo.

Tako zatem je pesnik naročil šefu svojega generalnega štaba, majorju Bucciu, naj pošlje v Rim brzojavko, da so dospeli reški prstoljci v Zader ter da je admiral Millo prisegel, da ne bo pustil nočnega svojega vojaka iz Dalmacije.

Demonstracije so se že povečale ko se je pojavil pesnik v spremstvu admiralja Millo na balkonu. Ovacijsje so trajale več kot deset minut.

Zatem je pozdravil D'Annunzio "sveto" mesto Zader, rekoč, da je vsak dalmatinski kamen vreden, da postane del oltarja, posvečenega materi domovini.

Ob zaključku je pozdravil pesnik admiralja Millo kot prvega governerja italanske Dalmacije.

Ko se je vračal proti pristanišču, je stopila predenj neka mlada ženska, vsa objokana in drhteča. Pesnik jo je objel ter rekel:

— Misil sem prinesi z Reke ogenj sestrskemu mestu Zadru, pa vidi, da sem prinesel ogenj k ognju.

Ko je pregledal svoje čete, je poklical k sebi svoje častnike ter jih podredil poveljstvu admirala Millo. Admiral Millo je brzojavil v Rim, da je prevzel upravo mesta Zadru v imenu italanskega kralja. Na vseh koncih in krajih so peli italijansko himno in po vseh cerkvah so zvonili zvonovi. Pesnik je moral ščititi svoj obraz pred dežjem etvet.

V svojem govoru, ki ga je imel raz balkon, je rekel D'Annunzio tudi slednje:

— Nekoč sem srečal na Reki neko mlado dekle in jo posvaril: Glej, da ne postane Hrvatica!

— Hrvatska bom postala tedaj, — je odvrnila deklica, — ko se bo podrla Učka v morje.

Isto se lahko reče o vas. Slovani boste postali tedaj, ko se bodo Dinarske Alpe združile v morje.

Danes opravljamo tukaj božansko službo. Prišli smo sem z Reke, kjer prevladuje geslo: Italija ali smrt! In dospevši sem smo bili pozdravljeni s klicem: — Italija ali smrt! — Pridružili ste se mi ravnatako kot so se mi pridružili vaši bratje na Reki.

Pesnik je zatem pokazal zastavo, v kateri je bilo zavito truplo njegovega tovariša kapitana Ranadiecia, ki je umrl na Krasu.

— Ta zastava je napravljena iz vašega trpljenja, stekana od usode in sešita z vtrajnostjo. S Krasa je bila vzeta ter prinešena na Devinski grad, da jo je lahko videl Trst. Umirajočemu tovarišu sem obljubil, da jo bom postavil na stolp sv. Justa v Trstu in to obljubo sem izpolnil. Zastava je blagoslovljena z rimsko vodo. Danes jo prinašam v Zader in jo bom najbrž nesel še naprej.

Ljudje so začeli grozno kričati.

Pesnik je parkrat s zastavo zamahal po zraku, potem pa vzkliknil:

— Zadru narod jo hoče imeti! Želja naroda mi je nad vse in vsledtega jo podarjam!

Po teh besedah je vrgel zastavo z balkona.

Ko se je odpravil na odhod, ga je par odličnih meščanov dvignilo na svoja ramena ter ga začelo nositi po ulicah.

JAPONCI SO ZOPET DOBILI MOKRAČ JOHNSON BO NOV IZGOVOR.

London, Anglija, 21. novembra. — Ameriški suhač W. E. Johnson, kateri je hotel pridigovati v Londonu prohibicijo, pa so ga študentje dobra pretepli, bo po mnemu zdravnikov najbrž osletega je Japonska primorana ojeti svoje čete v Sibiriji. Stirje japonski rušnici so bili poslanji v Fochov, Kitajsko, kjer so se vršile protijaponske demonstracije.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

WALESKI PRINC IN GEN. MCARTHUR SE RAZGOVARJAJO ZRANJENIM VOJAKOM.

ZMEDE V ITALIJI

Socijalisti zahtevajo, naj mesti mornariškega in vojnega ministra zasedejo civilisti.

Rim, Italija, 22. novembra. — V poloficijskem poročilu, ki je bilo izdano danes, se glasi, da vstraja manjšina čet D'Annunzija, ki računa na podporo italijanskega generala, pri svoji zahtevi, da se vprizori uporno dejanje proti Italiji sami.

V tozadnjevnu ugotovilu se dostavlja, da sta tekom prvih štirinajstih dni meseca novembra dva četnika D'Annunzia zagotovila admiralu Millo, povelniku italijanskih okupacijskih čet v Dalmaciji, da ne namerava D'Annunzio vprizoriti nikakega napada na Dalmacijo ter njeno obal.

V poročilu pa se glasi nadalje, da ni smel nikdo vstopiti v Reko ali jo zapustiti po 12. novembру, ko so bili dovršeni vsi načrti za ekspedicijo v Zader. (Nesramna banta!)

Poločiteljno poročilo Stefanija agenture, ki opisuje pohod D'Annunzia na Zader, pravi, da je izvedela vlada za nadaljnje načrte, katere bo skušala preprečiti na vsak način.

Soglasno z "Epoco" je naprosil minister za obrambo zadeve, Tittoni, za odpust in na njegovo mesto bo najbrž stopil Vittorio Scialo, zastopnik italijanske vlade pri najvišjem vojnem svetu ter italijanski minister brez portfeja.

Socijalisti, ki so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah, so soglasno s poročili iz Milana zahtevali razven neposredne demobilizacije armade tudi odstranjenje dosedanjih ministrov za armo in mornarico ter njih načloneščenje s civilisti. Poleg tega hočejo socijalisti tudi zahtevati preiskavo glede vzrokov, ki so dovedli Italijo do vstopa v vojno (lepe svinjarje bodo prišle na dan!) in poleg tega hočejo tudi zvesti, zakaj je Italija zavrnila več mirovnih potreb.

Soglasno z "Epoco" je naprosil minister za obrambo zadeve, Tittoni, za odpust in na njegovo mesto bo najbrž stopil Vittorio Scialo, zastopnik italijanske vlade pri najvišjem vojnem svetu ter italijanski minister brez portfeja.

Socijalisti, ki so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah, so soglasno s poročili iz Milana zahtevali razven neposredne demobilizacije armade tudi odstranjenje dosedanjih ministrov za armo in mornarico ter njih načloneščenje s civilisti. Poleg tega hočejo socijalisti tudi zahtevati preiskavo glede vzrokov, ki so dovedli Italijo do vstopa v vojno (lepe svinjarje bodo prišle na dan!) in poleg tega hočejo tudi zvesti, zakaj je Italija zavrnila več mirovnih potreb.

Kapitan Joseph M. Reeves, mornariški pribičnik ameriškega poslanstva, je odpotoval iz Rima v Benetke, odkoder bo poročal glede splošnega položaja.

Podadmiral Andrews, povelnik ameriških pomorskih sil v Jadranskem morju, se še vedno nahaja na krovu ameriške bojne ladje "Pittsburgh".

MEHIŠKA VLADA BO DANES ODGOVORILA

Mehiško poslaništvo v Washingtonu je dóbilo odgovor. — Vlada ne bo hotela izpustiti Jenkinsa.

Washington, D. C., 23. nov. — Mehijiška vlada bo najbrž danes odgovorila na kratko noto Zdrženih držav, v kateri so zahtevali, naj se takoj izpusti na prostvo W. O. Jenkinsa, ameriškega konzularnega agenta v Puebli.

Mehiško poslaništvo je dobito ponoči dolgo brzojavko. Danes jo bodo uradniki prestavili v anglešino ter jo izročili državnemu deputovemu.

Iz vedostojnega vira se je izvedelo, da mehiška vlada najbrž ne bo ugodila zahtevi ter da ne bo izpustiti Jenkinsa na prost.

Mehiška vlada ga baje dolži, da je podpiral mehiške ustaše ter da je bil v neprestani zvezi z žujimi.

Kaj bo storil državni deputament v slučaju zavrnitve, se zaenkrat še ne ve, jasno je pa, da se cela zadeva ne bo zlepja razšla.

NEMČIJA EKSPORTIRA DESETODSTOTNO PIVO.

Zeneva, Švica, 23. novembra. — Švicarski pivovarnarji odločno protestirajo proti importiranju nemškega piva iz Monakova. Piše, ki ga dobiva Švica iz Nemčije, ima deset odstotkov alkohola.

DENARNE POSILJATVE V ISTRI, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.
Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je se sedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako posiljatev, toda za kake može zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Denar nam poslati je najbolj po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKER,
Cortlandt Street, New York, N.Y.

ITALJANSKA VLADA JE VZNEMIRJENA

PRISMODARIJE SO DOVEDELE DO KRIZE

Oficijski krogi v Rimu strogo obsojajo pomoč, katero je nudil italijanski admiral Millo.

Rim, Italija, 23. novembra. — V oficijskem komiteju, ki se tiče ugotovila D'Annunzija, da ne bo izpraznjen noben del Dalmacije, se glasi, da ni opaziti nikakih znakov, da bi bili pripravljeni načrti za slične ekspedicije v Šibenik in Split.

Vlada obžaluje baje stališče generala Milla ter obsoja njegove obljube, da bo pomagal četam D'Annunzija.

Pogoni na radikalne glavne stanice v Milani so baje razkrili dejstvo, da skušajo stališčni malkontenti razširiti misel na ustajo po celem narodu. Kljub temu pa prevladuje v vseh provincah popoln mir.

London, Anglija, 23. novembra. — D'Annunzio je dobil očvidno bodrilo za svoje nadaljnje pustolovske čine vsled dejstva, da so izbadle volitve neugodno za njegovo stvar. Stališčni pustolovci (v Italiji jih je mnogo!) se zgrinjajo krog njegovih zastav (?) in med temi je najti element, ki bi očvidno rad napravil D'Annunzija predsednikom italijanske republike.

Nekateri dobro informirani krogi so prepričani, da hoče D'Annunzio enostavno anektirati celo Dalmacijo za Italijo in da ne goji nikakih republikanskih želja. Naj go njegovo stališče tako ali tako, jasno je, da ni opustil svojih načrtov glede obal Jadranskega morja.

Jugoslovani so baje že nagradili veliko silo, obstoječi iz uradnih čet, ob izčišenih obalih Jadranskega morja in s to armado hočejo ustaviti vsa nadaljnja prodiranja D'Annunzija. Jugoslovana demobilizacija je bila ustavljena in koncentracija je zavrsena na dejstvo.

Z trenutek se Jugoslovani še obotavljajo, ker čakajo, če bo najvišji vojni svet v Parizu v stanu v silo izvesti pravne dolgočebne z izjemo na jadransko vprašanje.

Če pa bo zadal D'Annunzio nadaljnji udarec in če bo najvišji vojni svet ostal še nadalje brezbrinj, bodo jugoslovanske čete nastopile proti Italjanom ter jih vrgle v morje.

Ugotovilo iz italijanskega vira, ki ima oficijelen značaj, pravi, da je položaj skrajno resen.

Italijanska militaristična stranka, ki je kaj mogočna v Italiji (najbrž po kobaridsko polomilij!), hoče od italijanske vlade na vsak način izsiliti aneksijo cele Dalmacije. Ta stranka izjavila, da bi pridobil lahko D'Annunzio na svojo stran celo italijansko armado, kakorhitro bi se približal resničnim mejam Italije.

Nacionalistični element odbrava novo akcijo D'Annunzija.

Pazite na nove cene

Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
FRANK KAKSEN, PRESIDENT
LAWRENCE H. TAYLOR
VICE PRESIDENT
Editorial office
10 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Post office address of the Corporation and address of above offices:
10 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" BUREAU VENK NAZIVNIK KAZNI JE PREDAVANJE:
Na pol leta vsej tudi na Ameriko \$2.00 Za pol leta na Ameriko \$2.50
Na pol leta vsej tudi na Kanado \$2.00 Za pol leta na Kanado \$2.50
Na pol leta vsej tudi na Evropo \$2.00 Za pol leta vsej tudi na Evropo \$2.50
Na pol leta vsej tudi na Ameriko \$2.00 Za pol leta vsej tudi na Ameriko \$2.50
Na pol leta vsej tudi na Kanado \$2.00 Za pol leta vsej tudi na Kanado \$2.50
Na pol leta vsej tudi na Evropo \$2.00 Za pol leta vsej tudi na Evropo \$2.50

GLAS NARODA
("Voice of the People")
BEGINS EVERY DAY EXCEPT Sundays and HOLIDAYS!
Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dopravljeni bres podpis in osebnosti se ne približujejo.
Dinar naj se blagovno pošljati po Money Order.
NEVZEMIŠČI KRAJA: naročnikov predimo, da se nam tudi prizadeva
zaznati, da nato nismo namenjeni.

GLAS NARODA
Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: 8875 Cortlandt.

Ameriški Domovini

Clevelandška Ameriška Domovina piše v štev. 13a naslednje:

Mr. Palmer je izjavil, da izhaja v slovenskem jeziku osem časopisov v Ameriki, ki so ali prijazni boljševizmu ali pa ga direktno propagirajo. Njegov urad ima 40 izvežbanil točmavcev in oseb, ki prestavljajo te časopise v angleški jezik, tako da je vrla natančno ponučena o vsaki najmanjši stvari, ki se piše v te časopise. Mr. Palmer je dejal, da se pišejo članki, v katerih se ali na silovit način napada ali amerišku vlado ali pa se norčenjejo iz odredb vlade. Senat bo zastranitega naredil izvajeno postavo, da se to radikalno časopisje onuci.

Za nas je presenetljiva novica, da je vrla izjavila, da je v Ameriki osem slovenskih časopisov, ki propagirajo proti vladi. Kateri so ti časopisi? Nam se nekaj zdi. Žalostno dovolja je za naše razmere, da ima vrla izmed tako maloštevilnega slovenskega časopisa sum na osem listov, ki nikakor ne delajo čast Slovencem v Ameriki.

V duhu vidimo škodoželen smehljaj uređnika, ko je pisal to poročilo. — Pa smo iih že zopet!

— Da, že zopet. Hvala vam bratje! Zahvaljujemo se vam, roke vam pa ne stisnemo, ker se nečemo omazeževati.

Ker smo pa že ravno pri tem, bi bilo umestno še par pojasnil k članku o sodovih Jugoslovanske kancelarije.

Ameriška Domovina torej sluti, katere liste ima vrla na pikih in pravi, da je — žalostno!

Odkod ta slutinja, zakaj ta zakasnela žalost?

Ko se je začela širiti med ameriškimi Jugoslovani edino pravilna ideja sedanjega časa, to je republikanska ideja, so se začele kraljevinom eksponentom v Ameriki tresti hlače, boječ se, da ne bodo mogli nemoteno rešiti svoje naloge.

Kar tjavljajo niso prišli v Ameriko, ampak so bili poslanji od enega, ki je potreboval moralne podpore ameriških Jugoslovanov.

Bili so verni služabniki, vsa čast njihovi vernosti, bili so vdani služabniki, vdanici kot psi, le škoda, da so služili ideji, katera je našemu narodu tako tuja kot kitajska ustava.

Ko so se jim pa stresle hlače, vedoč, da je njihivo delo le izlivanje vode v morje, le batanje z glavo ob zid, so se poslužili najskrajnejšega sredstva: škodovati svojemu rodnemu bratu gromito in moralno.

Nobena denunciacija jim ni bila prenizka, nobeno obrekovanje preučnjava.

Pristaši Republikanskega Združenja so boljševiki. Glasila Republikanskega Združenja so boljševiška glasila.

Pod to parolo so vršili naprej svoje delo in ga tudi žalostno končali.

Pisma so romala v Washington v državni departement, senatorjem, kongresnikom in drugim veljavnim osebam.

Kdor je republikanec, ta je boljševik, najradikalnejši radikalac, pustil proti Ameriki!

Da so denunciacije nekoliko zaledle, je jasno razvidno iz Palmerjevega poročila.

Za boljševike ste označili slovenske liste, katerim ni še nikdar padlo v glavo zapisati le črko proti Ameriki, katerih poglavitični cilj je učiti čitalce ameriške ideje, ameriške postave in spoštovanje ameriških postav.

In sedaj se v javnosti emerite: — Žalostno, žalostno!

Da, žalostno je, če brat izda brata, in grdo obenem.

Sram vas budi!

Kaj je s Prvo Hrvatsko Štedionico?

Tako se dandanes povprašuje v bančnih krogih Združenih držav. Ta zavod je veljal za zelo kulanten in dobrostoječ. Delnice Prve Hrvatske Štedionice v Zagrebu so bile vredne po zadnjih izkazih časopisa "Jugosl. Ekonomista" vsaka nad 8000 krov, a klijan temu se ve po Združenih državah, da ta zavod že par mesecov ne izplačuje redno poštih nakaznic v starci domovini, katere je sprejet od stoterih bank iz Združenih držav.

Vsa ta poštih nakazila so bila tu **dobro pokrita**, ameriške banke so izplačevala tu na njen račun vselej svote v dolarjih, a ona — ne izplačuje! Kaj vendar to pomeni?

Banke ne dobe od Prve Hrvatske Štedionice nikaknih poročil, ne na pisma, ne na kablograme. Vemo zagotovo, da je ta zavod še pred kratkim izplačeval menjice, ne pa pristih nakaznic, katerih

svote znašajo na miljone in miljone krov.

Tam mora biti na vsak način nekaj nepravilnega. Iz starokrajskih finančnih krogov smo dobili pred kratkim vest, da je tam nekaka finančna kriza, vendar pa se ni vzemirjati, ker Prva Hrvatska Štedionica je najbolj bogat finančni zavod v Jugoslaviji.

Tako se je glasil odgovor na vprašanje: Nekaj mora čepeti za grmom in to je: ali je naša vrla globoko posegla po kreditu pri tem zavodu, ali pa je dajal velike kredite za nakup importiranega blaga, ki pa še ni vnovčeno.

Nekaj takega mora biti, ker drugače je ta zavod vedno vse natanko in hitro izplačeval, sedaj pa obtičal.

Nikakor se nam pa ne zdi pravilno, da je ta jako ugledni zavod sicer zašel na strankarska pota in da ne izplačuje poštih nakaznic, za katere je bil vedno dobro pokrit.

Gospodje tam bi morali vedeti, da ljudje iz Amerike posilijo svojemu denar v starci domovino za nujno potrebo, ne pa v špekulacijske svrhe.

Vemo tudi, da je bil tam štrajk bančnih uslužbencev, a ta ni trajal mesec ni mesec, ampak samo par tednov.

V slednjem tudi ta izgovor ne drži.

Ta ugledni zavod je pa vsleditega izgubil v Ameriki veliko na svojem ugledu. Zadnje mesece vse tukajanje banke izročajo drugim bankam v Jugoslavijo svoja izplačila nakazila, katera tudi primeroma hitro izvršujejo. Tako naprimjer smo natančno poučeni, da je Ljubljanska Kreditna Banka izplačala nakazila od 24. septembra že konec oktobra in prve dni meseca novembra.

Nadalje nam je tudi dobro znano, da se sedaj mudi v Zagrebu zelo odličen newyorški bankir, ki zahteva od Prve Hrvatske Štedionice hitro izplačevanje naročil.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

Se važnješča za znanstveni razvoj na je okoliščina, če sta veda in tekmovalci med znanstveniki ter popolno svobode raziskavanja na polju vede. Tekmovanje uspeva predvsem, če je na razpolago več znanstvenih sredиш. V Jugoslaviji homo imeli, kakor sem že omenil, zaenkrat tri univerze. S tem je dano znanstveni tekni zalo ugodno polje.

MRTVI KAPITALI

Hrvatski spisal JOSIP KOZARAC

(Nadaljevanje.)

Ko so občinari uvideli, da se Lešič ne žali, so se takoj zedinili in privolili v prodajo tristo juter na Matkovičev zagovor. Na Matkovičev zagovor je prošlo je dospelo oblastveno dovoljenje za prodajo že konec aprila. Medtem je Lešič že od prvega začetka postavljal merilne palice po trstnini ter je vsak tretji dan, bodisi on, bodisi Vinko, hodil merit višino in gibanje vode, tako da je proti koncu aprila imel polno sliko, kako in v kateri pravem voda odtekta, kje se zavrstavlja v vracu. Ko je celo sliko vrzel na papir, je bilo jasno, da je jarek Beljan najgloblja točka, a ker je bil ves zabitaten, ni mogel odvzeti silne vode, nego je voda pod eno od neke stopnje vedno odteka v bližnji večji potok, a ko je padla do gotove nizine, ni more dalje, nego se je zavrstivala in zbita dotlej, dokler ni vsed pričekanja julijsko-augustovskega doline izhlapeila. Lešičeve merjaje je dokazovalo, da bo dosti, jarek Beljan prečistiti ter izpeljati preko svojih tristo juter še tri kamale v Dolini na kulturo-tehnični tečaj, ali junija da zanj pride na beljanske njive, te da stari Matkovič objel oba in se zjokal od sladosti in radosti, kakor že nikdar.

Pričega maja je bila pogodbina občino podpisana, a že drugrega je nadaljno petdeset Ličanov z motikami v blato jarka Beljana. Petnajstega maja ni bilo na Lešičevem delu niti kapljice vode, a deset dni pozneje se je jel črni humus — sedenina od nekdaj — susiti. Sedaj je Lešič odleglo: zmagal, videl je saho zemljo, ki se je kakor sol drobila v njegovih rokah.

"Sedaj se nam naj rogoj, da bomo prodajali vodo iz testnine, ker po pol krajearja!" reče Lešič zmagovalno Vinku. "A jaz jimi rečem, da mi vsak liter, ki sem ga spravil s svoje zemlje, primes pet, a ne pol krajearja!"

Koncem maja je začel Lešič z oranjem in oral je, dokler mu je vlagla depuščala. To kar je prevaže za oranje, je pustil za vido, a tega je bilo do sto juter, na ostalih dvesto jutrih pa je na sejali proso. Oranje je bilo vsakaj; na mestih, kateri da so izrile svinje, in ljudi se je rogoval Lešič, da ni treba orati, nego pa stiti tja sto glav krmkov ter ker za njimi sejati... Lešič je molčal in delal. Ko je nastalo leto ter se je nakopilo sila dela na gospodinskem posetvnu, je moral Lešič svoje beljanske njive — kakor jih je imenoval — povsem pustiti ter prepuštiti Vinču. Na teh beljanskih njivah ni zmanjkovalo dela. Že sedti junija je trehalo poskriti prosto stavo travo, da iz nej udari čisteja in plementeja; na del se je lahko vrnula iz Beljana voda ter je za mesec dni nastala druga trava do pasu visoka.

"A kaj je s prosom?" vpraša neko Lešič Vinka.

Bogme ne vem, kaj bo to, ali preso ali kaj drugega. Stebla so več kakor meter visoka; listje široko kakor koruzino, ali klas se ne vidi. Morda se izjavi," je odgovoril Vink.

V službi izvanredno vestni in ročni Lešič ni dospel, da bi po dnevu odšel na svoje njive, ker so bile podlugo uro vožnje daleč, nego je na večer zajahal konj in po mesečini šel pregledat, ali je trava zrela za košnjo, ali se je nato dobro osnilo. Po noči je prepolnil selo, da je zbral potrebne lelavce, da se delo opravi čim hitrej, zakaj pri Lešiču je čas od nekdaj pomnenil denar. In da je imel sto rok in sto nog, ter človeki se ne mogel nadelati; ves piščan, ves zujen in ožgan od solnca, je beležil sedaj s svinčenkom, sedaj koso s koso, sedaj grabil z vilami. Ni vplil, nego delal, — delal, da so se mu delavci porozljivo smejali, če, najbrž pridevna leta, da se toliko upenja.

Anka, poznavajoč njegovo govorico narav, ga ni zavrstavljala v delu, nego je samo prošla Boga, da ga ohrami zdravega. Slačče na večer z njega košulje, mokre, kakor da se je kopal v njih, je s strahom prizakovala zoro nad njegovo posteljo, ali se abudi zdrav ali

jasno povedali, da njim nič ni do vsega tega.

"Da, gospoda moja, zdim, grojto je geslo dvajsetega veka. Tam, kjer se železniška para brez prestopnika vije po zraku, kjer dimi vso okolino atmosfero napoljuje s svojim smradom, kjer se od vsake košulje od vsake lumske pripravlja gnoj, kjer se ti smršni odpadki plačujejo z zlatom — samo tam se lahko govori o blagostanju in napredku človeštva... Gospodi, kakor vidim, ne ugajajo moje besede, vas bolj nadvošte Vergilijski stih: Tyture, tu patule, reci, sub tegum, tagi... Ti zlati časi so minili, gospoda moja, nimre dvajsetega stoletja nimajo več mesta v hladu koščnih bukev..."

Gospodnik pravnikom je silno imponiral rimski stih in v dnu dne je jih nikakor ni bilu prav, da je Lešič Ciceronov jezik morda bolj poznal nego njim. *Turopojski* praseci in Vergilijski divni stih — ta dva pojma sta jih bila nezadržljiva.

"Kako ste se mogli vi z maturo dati na to delo, ko so vam bila že njo odprta vsa vrata?" vpraša en pravnik s ponujajočim glasom Lešiča.

"O teh 'odprtih vratih' bi se dalo marsikaj razpravljati, dragi prijatelj. Povem vam samu to, da niste na pravem potu. — Ako hočas in akvoste hoteli, še lahko, tem government — a sedaj izvajite gospoda moja, obed je gotov."

Pri obedu je bil tudi strnjnik Gospodje pravniki se gledali z videnim na brezzenega Dunajčana, ki je izpogrevril redokaterego besedo, nego je večjelj molčal. V razgovoru je prislo na dan, da je ta strejnec dovršil dunajsko tehničko šolo in da je po študiju enak tem mladim *gospodom*.

Kakor že pri južnih Slovanih ni drugače, se je razpletel najprej govor o politiki. Gospodje pravniki so napenjali vso svojo politično modrost, da bi mirnega Dunajčana izviali, da izreče svoje mnenje o občem političnem položaju. Siromak strojniki se je nemalo čudil "znanju" teh mladih ljudi v političnih stvarih; njemu je nemalo imponiralo, kako so doslovno citirali poedine Bismarkove odstavke iz njegovega zadnjega govorov v državnem zboru, razlagajoči jih, kakor jih nikdo ne sveti ni razlagal. Vedeli so za najskrivnejše misli ruskega emara, ki da je edini kos Bismarka. Razvili so natancen program, kako bi se evropske velesile mogle zediniti, da bi nobena nicesar ne izgubila, a vse edobile; ta program da je tako enostaven in lahek, da že enostavne ne more biti.

Njemu je nekaj časa je prišel Lujo z vsečilišča in pripeljal s seboj tudi prijatelj pravnika, najbrž da se po napornem delu in učenju odprejelo na selu. Eden je bil sin vloge, a drugi sin sodnega svetnika; edino oni prvi je poloto izpit in že vložil prošnjo, da bi bil predstavljen za praktikanta. Lujo je dobro vedel, kaj ga čaka doma, ki pride brez izpita, in zato je tudi pripeljal s seboj tovarše, same da s tem etopoi ofčetov ukor; toda starci Matkoviči mu ni prizaneseli.

Mirni Dunajčan ni razumel mnogih izmed teh fantastičnih kombinacijter se je opravil, da on že dve leti ne čita političnih listov, ker nima časa, ker se je po vsem voglobil v proučevanje nekajga ventila na nekem stroju, da bi namečel da ventil deloval avtomatski, a dotična para bi ne bila izgubljena, nego se nadalje uporabljal. Gospodom pravniku se je zdelo neumno in smeso, radi takemalenosti dve leti opustiti čitätnice časopisov — in začepetal so drug druge.

"Budalo dunajsko!..."

V nadaljnjem razgovoru so se imenovali tudi imena Unger in Stein, govorilo se je o brilljantski pravniške karijere, od vsakega ministra da se zahteva, da je več ali manj pravnik in da se lahko z vso pravico reče, da kdor dandanes ni dovršil pravninski šol, ni izobrazil človek... Nato se strojnišči usodi pripraviti, da trgovska, industrijalna in kulturno-tehnična znanost dobivajo vedno večjo pomem in razmah ter da je število teh služiteljev že nadkrililo število pravnikov. Gospodje pravniki so protestirali z vso vehemenco proti temu, trdeč, da je to vsekini nemogoče in da se ta nemogočnost more na indirekten način.

Ter se so čutili užaljene, da se jim je držal ponuditi roko.

Tudi za estalo gospodarstvo niso imeli niti najmanjšega smisla. Ko jim je Lešič pokazal svinjake, zgrajene po najnovejših zahtevah svinjev, ko jih je pripravovalo s svojstvih turopoljskih vremenskih pasme ter jim dal izpustiti gojne pisane in črne prase, tedaj so jeli gospodje pravniki drug druga pogledavati s prezirljivimi pogledi.

"Strateni smrad..."

"Kolossalni smrad..."

To je vse, kar so rekli, naglašajoč vsak zlog, da bi Lešič dovolj

Gospodje pravniki so osupnili

POEZIJE IVANA ZORMANA PRVA ZBIRKA SLOVENSKIH PESMI V AMERIKI

Cena \$1.25

Pišite po to lepo knjigo na sledeči naslov:

IVAN ZORMAN
6820 Edna Avenue
Cleveland, O.

Naročilu je priložiti znak

na to sveto. Bilo jim je nemudelj. Čardačin gotovo, da se poten, da more človek s šest tisoč goloba političi beljanskih njiv, zakaj dinarji letnih dohodkov delati na solnec, v prahu in dimu, kakor nezprostesjih hlapce.

"A kdaj bo, dragi moj Vinko, priča ta mašina na naše duševno polje? Kdaj bo prenehala ono površje in plito urjuje naših mladih ljudi po njivi znanosti? Za sedaj orjejo se tako plito, da da dajejo kobilko toliko sadu da prehranijo nekako nemarnega drača. Kdaj bodo zaorali grolje, da vznike bilka trikrat večja nego sedaj? Kdaj se bodo pogibijevi v znanost toliko, da jim ubraniti plod ne bo komaj zadeval za vsakdanji kruh, nego da bo prekriva, da katerega bodo inči kobilci tudi drugi! Onečni strojniki ne dajo en ventil dve leti mirno spati, da se tu niti se ne ve, da vobče obstojejo stroj take vrste! Človek bi skoraj ne verjal, ko pomici na našo nadarjenost, na plodnost naše zemlje! A ta dozdevna nemogočnost bo trajala do tedaj, dokler oni dve glavnici, človek in zemlja, nadarjenost in plodovitost, ne spoznata svoje vrednosti, dokler jih iz nedelavnosti in zaspasti ne kreči tista naprej leta sila dvajsetega stoletja, ki zahteva živih, a ne mrtvih kapitalov..."

(Konec.)

Slovenske novice

Lorain, Ohio.

V

V nedeljo 16. nov. se je vršila v Virantovi dvorani zanimiva predstava. Nastopili so slovenski šolarji ter v najbolj različnih ulogah pokazali, kaj znajo. Nastopil je tudi profesor Zima iz Clevelandu s svojimi s svojimi čarovniškimi umetnostmi. Predstava je bila dvakrat, popoldne ob dveh in otroki in zvečer za odrasle. Čisti doberi je bil namenjen za solo sv. Cirila in Metoda.

Pred kratkim sta se poročila Frank Ivančič in Agnes Tomšič, oba prav izvrstni Slovenca. Frank Ivančič je doma od Rakka, nevesta pa mlada Američanka, Slovenka z dušo in telesom. Mlademu paru želimo mnogo sreč!

Tudi nekaj krov je bilo, in sicer so bili krščeni. Albert Seržin, botri Jos Seržin in Antonija Jelaršič. Mary Layrib, botri Anton in Mary Milatich. Irene Schweda, botri George Schweda in Helena Režek. Helena Biruš botri Martin in Ana Kobasic; Albert Kure, botri Josip in Helena Režek; Ivana Elizabeth Seklič, botri Geo in Mary Malovrh; John Matotek, botri Jo in Mary Rebok.

— Upam, da bom kmalu v stanu potovati. V Ameriki vam bom povedala vse o štirih letih, ki sem jih preživel tukaj kot pravecijetijeti Hunov, a sedaj sem brez denarja.

Vsi ti kralji, cesarji, princji in diplomati v izmenjavi so bili melanholični, ubogi, zelo razčapani, prepadi, ostareli in nadolgočasni.

— Kraljevina veličanstva, so izgrajena, — je pisala poročevalka pred otčinsko princešino že leta 1906.

V resnici je to kaj žalostna skupina ljudi, ki se je zbrala tukaj v Svecarji imajo morda prav, ko izjavljamo, da bi bilo za nemškega kajizerja največja kazen, če bi moral priti v Švico ter živeti v družbi teh melanholičnih in potritih ljudi.

Poročevalke je poznal majlino kraljevsko princešino, dekleico staro-približno šest let, z velikimi rjavimi očmi ter zlatih las, ki je nosila neko ime Monica, ki pa nosi sedaj naslov princešine Ane iz Saške. Nekega dne je rekla ta princešina poročevalcu: — Moj papa ni pravi papa, temveč le star kralj. — Stara je sedaj petnajst let ter je doživel tremutek, ko se je njen star kralj v resnici izpremenil v papeta in ni drugega, vendar pa dvomi počitajo, če je tega sedaj prav tako vesela kot bi bila v starosti petih ali šestih let.

Kakšne pa so udobnosti teh padlih kraljev?

Ponavadi ne delajo nič drugega kot posedajo ter pripovedujejo drug drugemu žalostne povesti. Pripovedujejo, kako so bili odstavljeni, kako so nekateri njih padli v vojni in kako druge prejanjajo duhovno.

Poročevalke je poznal majlino kraljevsko princešino, dekleico staro-približno šest let, z velikimi rjavimi očmi ter zlatih las, ki je nosila neko ime Monica, ki pa nosi sedaj naslov princešine Ane iz Saške. Nekega dne je rekla ta princešina poročevalcu: — Moj papa ni pravi papa, temveč le star kralj. — Stara je sedaj petnajst let ter je doživel tremutek, ko se je njen star kralj v resnici izpremenil v papeta in ni drugega, vendar pa dvomi počitajo, če je tega sedaj prav tako vesela kot bi bila v starosti petih ali šestih let.

Gledate družine prejšnjega ruskega carja je doživel poročevalke endnu stvar v zimi leta 1906. Stvar se je dogodila v Lipskem in so sed poročevalke pri nekem obedu je bil violinist, napol Rus in napol Italjan. Položil je pred poročevalko kos papirja, na katerem so state zapisane besede v njenem ednem jeziku. Rekel je, da predstavlja tega besede imena v njegovih otrok. Prvkrat, čitanu navzdol po starosti otrok, so predstavljale rusko besedo za "obsodbo". Če je govoril resnice, — čemur pa ne dvomim, — je poznejša usoda družine v resnici zagotonila spojena s tem prorokovanjem.

V bližini nemške sole, v kateri se je učil poročevalke, je stalo majhno mesto Ballenskedt, kjer stoji star grad družine Anhalt, v katerem je zagledala ruska carinja Katarina beli dan. Kadarkoli je bil poročevalke skozi park, je videl majhne otroke, dekleice in dečke, ki so se igrali na obširni grajski terasi. Bili so nečaki in nečakinje vojvode iz Anhalta, ki je bil brez otrok.

Švica kot bivališče pregnanih cesarjev in kraljev

Švica, najbolj trdn med vsemi republikami, se je pred davnim časom oprostila vse cesarske in kraljevske navlake. Vsled tega je naravnost velika ironija inso, da je postala dedič izgnanih veličanstev iz drugih dežel. Dan za dnem, — tako pravi poročilo, prikajajo padli mogote premaganih dežel v njeno sredino, polnijo mnoge hotele ter dajejo socijalnemu življenju Švico melanholičen značaj. Sita jih je, ne le raditega, ker prihaja za njimi neizogibna tropa zarotnikov, ki ogrožajo mednarodne odnosne, temveč radi-tega, ker viša njih enostavna navzočnost življenske stroške in ker v gotovih slučajih niso v stanu plačati svojih hotelskih stroškov.

Konstantin naprimer prihaja vsaki dan v večjo zadrgo, čeprav niso njegovih računi preveč veliki. Do časa, ko je nemški kajzer zbežal na Holandsko, je seveda prihaja denar v izobilici njegovih sestri Sofiji. Po padcu kajzera pa se je ta vir osušil in Konstantin je moral napumpati šest milijonov mark. Cash money je vsled tega kaj redka stvar in ker ne stane počitajo nobenega čenta, ga je vedno videti na izprehodu ob bregovih jezera Lucerna, kjer nudi izvanredno melanholično in zanemarjeno figuro.

Prime Nikolaj, njegov brat, ki se vedno nosi monokel, ker očividno misli, da predstavlja to čelo eleganco sveta, se ponavadi pokaže v javnosti v spremstvu padlega prestolonaslednika, vojvode z Sparte. (Vstani iz groba Leonida, in lopi jih po švabskih butikih) Gorindol hodita ter srečata večkrat nesrečnega Tino-ta. Ker sta mlada in ker se nočeta posluževati navadnih človeških "pedalov", sta si preskrbila bicikle, s katerimi romata po celi Švici.

Najbolj tragična postava med vsemi pa je prejšnja kraljica Sofija. Nobenega noči videti, ne

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPRAL GABRIEL FERRY.

Se "Glas Naroda" prevedal G. P.

88

(Nadaljevanje.)

Poznam sredstvo, ki ga bo napotilo, da bo spiegel milost, — je rekel Fabijan, ki je pobral nož Diaz. — Izpusti ga, Pepé. Napij je sredstvo, s katerim se lahko dogovori s tako pogumnim možem kot je Diaz.

Tukaj Diaz, — je nadaljeval Fabijan ter vrgel od sebe pugno. — Vzemite nazaj svoje orožje ter me poslušajte.

Pri te besede je ponudil Diaz nož s tako plemenitom izrazom, da je postal slednji ves zmeden. Diaz je vzel nož in plemenita priročnost nasprotnika je premagala njegov srd.

— Čujem vas, — je rekel ter spustil nož na tla.

Dobro, — je rekel Fabijan s smehljajo, ki je takoj pridobi te zanj sreč Diaz. — Vedel sem, da bo prišlo tako.

Nato pa je nadaljeval:

— Vi se stavljate, ne da bi vedeli za to, med ločin ter pravijo osvete, ki sledi temu. Ali veste, kdo je mož, za koga rešitev stavljate svoje življenje in nevarnost in kdo so oni, ki ga hočejo rešiti na plemenit način? Ali ne veste, če nimamo pravice zahtevati od moža, katerega poznate le pod imenom Don Stefan de Arechiza, strašnega računa za preteklost, o kateri ne veste ničesar! Odgovorite z vso poštanjostjo svoje vesti na vprašanja, ki vam jih bom stavl ter odločite potem, na kateri strani sta pravičnost in dobro pravo.

Presečenem od tega govora je Diaz moč poslušal in Fabijan je nadaljeval:

— Če bi hotel slušaj, da bi se vi rodili v odščeni družini, če bi po stali dedič velikega premoženja ter nositelj slavnega imena ter bi vas kak človek oropal vsega tegu v namenu, da se polasti teh prednosti sam ter vas vrgel brez vaše rednosti med one, ki si niti v potu svojega obraza ne morejo zagotovo zasluziti svoj krah, ali bi bili prijatelj takega človeka?

— Ne, bil bil njegov sovražnik, — je odvrnil Diaz.

— Če bi ta mož, — je nadaljeval Fabijan, — umoril vašo mater, da izbiše zadajo sled tega, kar jo napravila iz vas narava, kaj bi za služil tak človek?

Kazen osvete. Udarec za udarec, kri za kri, — to je postava

— Če bi roparju svojega imena ter morile svoje matere zasledovali skozi številne dni ter sredi vedno obnavljajočih se nevarnosti in če bi vam usoda orožja konečno dala tegu človeku v roke, ali bi uporabili postavo, katero ste ravnokar navedli, nad njim!

Smatral bi se krivim pred Bogom in ljudimi, če bi tega ne storil.

Dobro, Diaz, — je nadaljeval Fabijan s povdankom. — Meni so ukradli ime in premoženje ter umorili mojo mater. Iz globine pre pada, v katerega so me pahnili, sem bil v stanu šele pred kratkim preriti višino, s katero so me strmoglavili. Zasedoval sem morilevo voje matere ter roparja svojega imena. Usoda mi ga je dala sedaj v roke in tam je.

Ko je izgovoril Fabijan te besede, kajih zvok ni mogel doseči nesjetnika, je pokazal Diazu s prstom na grofa Mediana kot na očesa, katerega mu je dala usoda v roke.

Oblak bolesti je zakril oči pustolova ob pogledu na glavarja, kojega smrtno obsodbo je ravnokar izrekel, ne da bi vedel za to. Neizprosnit čut pravičnosti, katerega je zasadil Bog v sreč človeku, mu je reklo, da je Don Stefan zaslužil svojo usodo, če ga je Fabijan po pravici dolžil.

Diaz je žalostno povesil glavo, zatrl vzduh ter molčal.

Dohim so se odigravali opisani dogodki v tem kotu neizmerne stepi, bi nastopajoče osebe žaloigre, ki se je moralu kmalu odigrati, lahko videle, kako je Kučiljo dvignil pokrivalo nad svojo glavo, vrgel požljiv pogled na Zlato dolino ter zapustil ves moker jezerko, kot eden onih zlih duhov, katerim je indijanska bajka dala stanovanje v teh mrkih gorah.

Slovesni položaj pa je zahteval zase vso pozornost Diaz, Bois-Rose in njegovih dveh tovarišev.

Triinštirideseto poglavje.

ŠAKALI HOČEJO IMETI SVOJ DELEŽ.

Fabijan, Bois-Rose in španski lovec so vsled hitrega poteka dogodkov, opisanih v zadnjem poglavju, popolnoma pozabili na Barahona in Orocha, ki sta izginila.

Spoznali smo že skrivnostne misli, ki so vstale v sreč obeh pridaničev par trenutkov pred katastrofo, ki je oba ločila od ostalih dveh tovarišev. Lahko si mislimo, kaj sta čutila drug proti drugemu, ko sta videla, da sta sama.

Prvi strel iz puške, katerega sta čula na svojem begu, — bil je oni, ki je vrgel na tla konja, katerega sta jahala Don Stefan in Diaz, — je veselo zvenel v njih ušesih. Eden izmed posestnikov te čudo-vitne skrivnosti je brez dvoma zapadel skrivnosti smrti. Preostali bo najhrž kmalu vzel s seboj skrivnost v boljši svet, kjer se nikdo ne briga za vse zlato tega sveta.

Ko sta dospela oba za strme skale, ki so omejevale Zlato dolino na zapadu, ter videla, da sta na varnem, nista izgubila niti trenutka, da se odstranita z mesta, ki bi jima kmalu postalo tako pogubnosno. Ta veriga skal se je proti ravnini preeje nežno nagibala ter se zoper zdruevala z Meglenimi gorami.

Oba pustolova sta sledila tej vrsti zidu in vsled tega jima je bilo lahko dospeti v nepodirne kote gorovja. Ustavila sta se v neki globoki zaseki, na koje dnu sta se čutila popolnoma varnim, kajti nad njima je plaval oblak magle.

Veselje je prekipevalo v sreč obeh in izpočetka so bila čestva obeh preveč močna, da bi jima bilo mogoče v prvem trenutku izmenjati besede.

— Dovolite mi, senjor Oroc, — je reklo Bara, ki je prvi zopet našel besede, — da vam čestitan k sreči, da ste bili v stanu uiti puškan teh trdovratnih pobijalev jagvarjev.

Tem rajše, ker bi bilo za vas prokletje težko naslavljati take komplimentne name s kroglio v glavi, kajti ti vteleseni vragi merijo vedno na glave ljudi. Zelo me veseli, videti vas tukaj živega.

Pri tem pa je Oroc resnico nekoliko našminkal. V dnu sreča sreca in ne da bi mogel dati odgovor na to, bi pravzaprav ostal rajši sam. Bližina takega zaklada vzbudi ponavadi v človeku poželenje po samoti.

Mogoče niso bili komplimenti Bara, prav ni bolj odkritosrečni kot oni Oroc. Dejstvo je, da sta postala oba lopova naenkrat zelo zamikljeni in sicer iz enakih misli, ki so izvirale iz njih tesnega prijateljstva.

Strel iz puške, kojega odmev so vrnile gore, je prekinil sanjanje obeh.

(Dalej prihodnji)

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

Dalje se spremeni v delu Centralnem parlamentu, drugi odstavki v koliko, da se pridene koncem odstavka še: **Ne glede na redna zaslišanja, ki se zakonito določijo.**

Odstavki prvi v delu Centralnega ekssekutiva se spremeni v koliko, da se pridene pred koncem drugega stavka besedo **strokovnjake**, tako da se glasi ta stavke takole: **Pomaga mu kabinet, katerega člane strokovnjake zbere sam.**

Brat Alsd predlagata, da zboruje ediske nadaljevanje sam.

Brat Owen temu predlogu nasplohje in predlaga, da zboruje ediske v navzočnosti konvencije, ker s tem se prihrani veliko časa in ker zanima odseka razprava delegate in delegatinje same.

Prelog Owen sprejet.

Odsek za resolucije prične zborovati takoj jutri zjutraj, ter reši se gospodarsko vprašanje. Ker je dnevi red izčrpán, zaključi brat predsednik zborovanje s priponbo, da se vrši jutrišnja seja v četrtem nadstropju Moos Halle, ker je dvorana, v kateri se je do sedaj zborovalo, oddana, zaključi popoldansko sejo ob pol šestih zvez.

Konec resolucije se pridene dve točki, ki se nanašajo na narodno obrambo in sicer:

Narodna obramba.

1. Narodna obramba mora biti organizirana na demokratični podlagi.

2. Brambovstvo bodi splošno za vse sposobne možke državljan.

S tem je ta odsek donkončal svoje delo, kar se tiče političnega programa.

Odsek priporoča, da se resolucije sprejme.

Vnala se je kratka debata, ali naj se poročilo sprejme kot edoto, ali naj se glasuje o posameznih točkah. Ker bi se itak ne moglo programa spremeniti, sprejme konvencija poročilo v celoti.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na dnevnem red pride javna seja o resoluciji gospodarskega dela, katero je predložil referent Konvencije.

Zapisnik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na dnevnem red pride javna seja o resoluciji gospodarskega dela, katero je predložil referent Konvencije.

Po daljši debati si izvoli ta odbor podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Sledi čitanje zapisnika, in sicer zadnji del četrtega zapisnika, in prvi del petega zapisnika.

Zapisnik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na dnevnem red pride javna seja o resoluciji gospodarskega dela, katero je predložil referent Konvencije.

Po daljši debati si izvoli ta odbor podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet, kakor je bil čitan.

Na to se preide na drugo točko odbora podpredsednik, ki ima nalogo, preurediti to rezolucijo. Podpredsednik je bil sprejet,